

VALLANKUMOUKSELLINEN NOUSU ³²

Koko Venäjän proletariaatin mahtava toukokuun lakko ja siihen liittyneet katumielenosoitukset, vallankumoukselliset lentolehtiset ja työläisjoukoille pidetyt vallankumoukselliset puheet ovat osoittaneet selvästi, että Venäjä on astunut vallankumouksellisen nousun kauteen.

Tämä nousu ei ole suinkaan tullut yllätyksenä. Ei, Venäjän kaikki elämän ehdot ovat valmistelleet sitä jo kauan aikaa. Joukkolakot Lenan verilöylyn ja vapunvieton yhteydessä vain määräsivät lopullisesti sen tulon. Vastavallankumouksen väliaikainen voitto oli erottamattomasti sidottu työläisten joukkotaistelun lamaantumiseen. Lakkolaisten luku tarjoaa, tosin likimääräisen, mutta ehdottomasti objektiivisen ja tarkan kuvan tuon taistelun mittasuhteista.

Kymmenen vuoden aikana ennen vallankumousta, vuosina 1895—1904, lakkolaisia oli keskimäärin 43 tuhatta vuodessa (pyöreissä luvuissa). Vuonna 1905 heitä oli $2\frac{3}{4}$ miljoonaa, 1906 — 1 miljoona, 1907 — $\frac{3}{4}$ miljoonaa. Vallankumouksen kolmivuotiskaudelle oli luonteenomaista proletariaatin lakkotaistelun niin korkea nousu, *ettei selailaista oltu ennen nähty koko maailmassa*. Sen lasku, joka alkoi vuosina 1906 ja 1907, kävi lopullisesti selväksi vuonna 1908: 175 tuhatta lakkolaista. Vuoden 1907 kesäkuun 3 päivän valtiokaappaus, joka palautti mustasotnia-laisten tilanherrain ja kauppa- ja teollisuusporhojen Duuman kanssa liitossa olevan tsaristisen yksinvallan, oli joukkojen vallankumouksellisen tarmon lamaantumisen kiertämätön seuraus.

Vuosien 1908—1910 kolmivuotiskausi oli mustasotnialaisen vastavallankumouksen riehunnan, liberaalisen

porvariston petturuuden ja proletariaatin masentumis- ja hajaannustilan aikakautta. Lakkolaisten luku kaiken aikaa supistui laskien 60 tuhanteen vuonna 1909 ja 50 tuhanteen vuonna 1910.

Mutta vuoden 1910 lopulla alkoi huomattava käänne. Mielenosoitukset liberaali Muromtsevin ja Leo Tolstoin kuoleman johdosta kuin myös ylioppilaiden liikehtiminen osoittivat selvästi, että uudet tuulet olivat alkaneet puhalttaa ja että demokraattisten joukkojen mielialassa oli tapahtunut vissi käänne. Vuonna 1911 työväenjoukot alkoivat siirtyä vähitellen *hyökkäykseen*: lakkolaisten lukumäärä kohosi 100 tuhanteen. Eri tahoilta ilmestyi merkkejä siitä, että vastavallankumouksen voiton aiheuttama väsymys ja tyrmistyminen oli menossa ohi ja että vallankumous taas *alkoi vetää* puoleensa. Tehdessään yhteenvetoa tilannearvioinnista Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen Yleisvenäläinen konferenssi tammikuussa 1912 totesi, että „laajoissa demokraattisissa piireissä ja ennen kaikkea proletariaatin keskuudessa on havaittavissa alkavaa poliittista vilkastumista. Työläisten lakot vuosina 1910—1911, alkaneet mielenosoitukset ja proletariaatin joukkokokoukset, kaupunkien porvarillis-demokraattisten ainesten keskuudessa alkanut liikehtiminen (ylioppilaslakot) j.n.e.— kaikki nuo ovat ilmauksia siitä, että joukoissa voimistuu vallankumouksellinen mieliala kesäkuun 3 päivän valtakomentoa vastaan”. (Ks. „Tiedonantoa” konferenssista, s. 18*.)

Kuluvan vuoden toiseen neljännekseen mennessä tuo mieliala paisui jo siinä määrin, että se purkautui esiin joukkojen toiminnassa ja sai aikaan *vallankumouksellisen nousun*. Tapahtumain kulku viimeksi kuluneen puolentoista vuoden aikana osoittaa silminnähtävästi, että tuossa nousussa ei ole mitään satunnaista, että sen alkaminen on aivan lainmukaista ja että Venäjän edelläkäynyt kehitys on kiertämättömästi määrännyt sen alkamisen.

Lenan verilöyly oli alkuvaikuttimena siirtymiselle joukkojen vallankumouksellisesta mielialasta joukkojen vallankumoukselliseen nousuun. Ei ole mitään sen valheellisempaa kuin se liberaalinen keksintö, jota Wienissä ilmestyvässä „Pravdassa” Trotski toistelee likvidaattorien perästä, että

* Ks. Teokset, 17. osa, s. 447. Toim.

muka „taistelu yhdistymisvapauden puolesta on sekä Lenan murhenäytelmän että myöskin siitä maassa aiheutuneen mahtavan jälkikäiun *pohja*”. Lenan lakossa ei esitetty laisinkaan yhdistymisvapautta enempää erikoisvaatimuksena kuin päävaatimuksenaakaan. Lenan verilöylyssä ei tullut laisinkaan esille juuri yhdistymisvapauden puuttuminen, vaan se, ettei olla vapaita... provokaatiosta, yleisestä oikeudettomuudesta, silmittömästi mielivallasta.

Lenan verilöyly, kuten jo selvitimme „Sotsial-Demokratian”³³ 26. numerossa, oli kesäkuun 3 päivän monarkian *koko* valtakomennon mitä täsmällisintä heijastusta. Lenan tapahtumille ei ollut laisinkaan luonteenomaista taistelu jonkin yhden *oikeuden* puolesta, vaikkapa kardinaalisimman, proletariaatille tärkeimmän oikeuden puolesta. Niille oli luonteenomaista alkeellisimmankin laillisuuden täydellinen puuttuminen *kaikissa* suhteissa. Niille oli luonteenomaista se, että provokaattori, vakoilija, ohrana, tsaarin palvelija ryhtyi ilman mitään poliittista syytä toimeenpanemaan joukkoampumisia. Juuri tämä Venäjän elämän yleinen oikeudettomuus, juuri toivottomuus ja mahdottomuus taistella joidenkin erillisten *oikeuksien* puolesta, juuri tämä tsaarin monarkian ja koko sen valtakomennon parantumattomuus tuli Lenan tapahtumissa esille niin kirkkaasti, että se *sytytti* joukoissa *vallankumouksellisen* tulen.

Kun liberaalit ovat olleet ja ovat nytkin pakahtumaisillaan yrittäessään selittää Lenan tapahtumien ja toukokuun lakkojen olleen luonteeltaan ammatillista liikettä ja taistelua „oikeuksien” puolesta, niin jokaiselle, joka ei ole liberaalien (eikä likvidaattorien) kiistojen sokaisema, on selvää toinen seikka. On selvää joukkolakon *vallankumouksellinen* luonne, jota on korostettu erikoisesti siinä sosialidemokraattisten ryhmien (vieläpä yhden eserräläisenkin työläisryhmän!) pietarilaisessa vappujulistuksessa, jonka julkaisemme kokonaisuudessaan kroniikkaosastossa ja jossa on toistettu VSDTP:n Yleisvenäläisen konferenssin tammikuussa 1912 heittävät tunnuslauseet.

Lenan ja toukokuun lakkojen vallankumouksellisen luonteen tärkeimpänä vahvistuksena eivät kuitenkaan ole tunnuslauseet. Tunnuslauseissa *on puettu sanoiksi* se, mitä tosiasiat puhuvat. Seudulta toiselle siirtyvien joukkolakkojen tosiasia, niiden lakkojen valtava kasvu, niiden

leviämisen nopea vauhti, työläisten rohkeus, joukkokokousten ja vallankumouksellisten puheiden toistuminen yhä useammin, vaatimus, että on lopetettava sakottaminen vapun vieton johdosta, Venäjän ensimmäisen vallankumouksen ajoilta meille tuttu poliittisen ja taloudellisen lakon yhteenkietoutuminen,— kaikki se osoittaa päiväselvästi, että liikkeen todellinen luonne on *joukkojen vallankumouksellisessa nousussa*.

Palauttakaamme mieleen vuoden 1905 kokemus. Tapah-
tummat osoittavat, että vallankumouksellisen joukkolakon *perinne elää* työläisten keskuudessa ja että työläiset ovat heti nostaneet ylös ja elvyttäneet tuon perinteen. Vuoden 1905 ennennäkemätön lakkoliikkeen nousu toi tullessaan 810 tuhatta lakkolaista vuoden ensimmäisellä ja 1.277.000 lakkolaista vuoden viimeisellä neljänneksellä taloudellisten ja poliittisten lakkojen kietoutuessa toisiinsa. Likimääräisten laskelmien mukaan Lenan lakoissa oli mukana noin 300 tuhatta työläistä ja toukokuun lakoissa noin 400 tuhatta työläistä lakkojen yhä kasvaessa. Sanomalehtien — liberaalistenkin sanomalehtien — jokaisessa numerossa kerrotaan siitä, kuinka lakkoliikkeen palo paisuu yhä. Vuoden 1912 toinen neljännes ei ole vielä kulunut aivan kokonaan umpeen, mutta jo nyt hahmottuu aivan selvästi se tosiasia, että vallankumouksellisen nousun alku vuonna 1912 lakkoliikkeen mittasuhteiden puolesta *ei ole pienempi, vaan pikemminkin suurempi* kuin sama alku vuonna 1905!

Venäjän vallankumous on ensi kerran kehittänyt laajassa mitassa tämän proletaarisen agitaatiomenetelmän: joukkojen ravistelemisen, yhteenliittämisen ja vetämisen mukaan taisteluun. Ja nyt proletariaatti uudestaan ja vielä varmemmin käyttää tuota menetelmää. Mikään voima maailmassa ei voisi toteuttaa sitä, minkä proletariaatin vallankumouksellinen etujoukko toteuttaa tuon menetelmän avulla. Äärettömän suuressa maassa 150-miljoonaisine väestöineen, joka elää hajallaan valtavalla alueella, poljettuna, oikeudettomana ja pimeydessä, virkavallan, poliisien ja urkkijain sakkujen joukkojen eristäessä sitä „vahingollisilta vaikutuksilta” — *koko* tämä maa joutuu käymistilaan. Sekä työläisten että talonpoikain takapajuisimmatkin kerrokset joutuvat suoranaiseen ja välilliseen kosketukseen lakkolaisten kanssa. Näyttämölle ilmestyy heti satoja tuhansia vallankumouksellisia agitaattoreita, joiden vaikutus lisääntyy

tavattomasti sen takia, että he ovat erottamattomasti sidottuja pohjakerroksiin, joukkoihin, pysyvät niiden riveissä, taistelevat *jokaisen* työläisperheen kipeimpien jokapäiväisten tarpeiden puolesta ja liittävät tähän jokapäiväisten taloudellisten tarpeiden puolesta käytävään välittömään taisteluun poliittisen vastalauseen ja taistelun monarkiaa vastaan. Vastavallankumous toi jo miljoonien ja kymmenien miljoonien keskuuteen polttavaa vihaa monarkiaa kohtaan, monarkian osuuden ymmärtämisen ituja, ja nyt eturivissä kulkevien pääkaupunkilaistyöläisten tunnustause — eläköön demokraattinen tasavalta! — tunkeutuu herkeämättä tuhansia uomia myöten jokaisen lakon jäljestä takapajuisiin kerroksiin, syrjäisimmillekin seuduille, „kansaan”, „Venäjän syvyyksiin”.

Liberaali Severjaninin järkeily lakosta on hyvin kuvaava; „Russkije Vedomosti” on ottanut mielihyvin vastaan tämän järkeilyn ja „Retsh” on myötämielisesti lainannut sen.

„Onko työläisillä jotakin syytä sekoittaa toukokuun 1 päivän lakoon taloudellisia tai yleensä mitään (!) vaatimuksia?”, kysyy herra Severjanin ja vastaa: „Uskon varmasti, ettei sitä ole. Jokainen taloudellinen lakko voidaan ja on aloitettava vasta sen jälkeen, kun on vakavasti punnittu sen mahdollisuudet... Useimmiten ei ole mitään syytä sitoa tuollaisia lakkoja nimenomaan toukokuun 1 päivään... Ja tuntuu jotenkin kummalliselta: vietämme yleismaailmallista työväen juhlapäivää ja sen johdosta vaadimme 10 prosentin palkanlisäystä tietyistä mitkalikangaslajeista”.

Näin järkeilee liberaali! Ja „parhaimmat” liberaaliset lehdet, jotka haluavat, että niitä pidettäisiin demokraattisina lehtinä, ottavat myötämielisesti vastaan tuon äärettömän typeryyden, halpamaisuuden ja kataluuden!

Liberaalin vaikuttavien korulauseiden takana piilee porvarin mitä karkein omanvoitonpyyntö ja vastavallankumouksellisen mitä halpamaisin pelkuruus. Liberaali haluaisi, että isännän taskut pysyisivät koskemattomina. Hän haluaisi „yhdistymisvapauden” hyväksi toimeenpantua „säädyllistä” ja „vaaratonta” mielenosoitusta! Mutta proletariaatti sen sijaan vetää joukkoja *vallankumoukselliseen* lakkoon, joka yhdistää politiikan ja talouden erottamattomasti toisiinsa, lakkoon, joka vetää mukaan takapajuisimmatkin kerrokset sillä, että saavuttaa menestystä

taistelussa viipymättömistä parannuksista työläisten elämään, ja joka samalla nostattaa väkeä taisteluun *isaarin monarkiaa vastaan*.

Niin, vuoden 1905 kokemus loi syvän ja suuren joukkolakkoperinteen. Eikä saa unohtaa, mihin nämä lakot Venäjällä johtavat. Sitkeät joukkolakot ovat meillä erottamattomasti sidottuja *aseelliseen kapinaan*.

Älköön tulkittako väärin näitä sanoja. Kysymys ei ole laisinkaan *kapinakehotuksesta*. Sellainen kehoitus olisi tällä hetkellä mitä harkitsemattominta. Kysymys on *yhteydestä* lakon ja kapinan välillä Venäjällä.

Miten kapina *kehkeytyi* vuonna 1905? Ensinnäkin joukkolakot, mielenosoitukset ja joukkokokoukset saivat aikaan sen, että väkijoukon yhteenottoja poliisin ja sotaväen kesken alkoi tapahtua useammin. Toiseksi, joukkolakot nostattivat talonpoikaiston useihin osittaisiin, hajanaisiin, puolittain vaistonvaraisiin kapinoihin. Kolmanneksi, joukkolakot levisivät hyvin nopeasti sotaväen keskuuteen ja laivastoon saaden aikaan siellä yhtentörmäyksiä taloudellisella pohjalla („rokka-” y.m. „mellakoita”) ja sittemmin kapinoita. Neljänneksi, vastavallankumous *itse* aloitti kansalaissodan panemalla toimeen pogromeja, pieksämällä demokraatteja j.n.e.

Vuoden 1905 vallankumous ei päättynyt tappioon laisinkaan sen vuoksi, että se meni „liian pitkälle”, että joulukuun kapina oli „keinotekoinen”, kuten liberaalien y.m. keskuudesta lähtöisin olevat luopiot luulevat. Päinvastoin tappion syy oli siinä, *ettei* kapina mennyt *riittävän* pitkälle, *ettei* tietoisuus sen välttämättömyydestä ollut levinnyt riittävän laajasti eikä sitä oltu vankasti omaksuttu vallankumouksellisten luokkien keskuudessa, *ettei* kapinaa suoritettu yksissä miehin, päättävästi, järjestyneesti, samanaikaisesti kaikkialla ja hyökkäävästi.

Tarkastelkaamme, onko nykyään havaittavissa *kapinan kehkeytymisen* oireita? Ettemme joutuisi vallankumouksellisen innostuksen lumoihin otamme *lokakuulaiset* todistajiksemme. Lokakuulaisten saksalainen liitto Pietarissa kuuluu suurimmalta osaltaan niin sanottuihin „vasemmistolaisiin” ja „perustuslaillisiin” lokakuulaisiin, joista kadetit erikoisesti pitävät ja jotka (toisiin lokakuulaisiin ja kadetteihin verrattuina) kykenevät kaikkein „objektiivisimmin” seuraa-

maan tapahtumia pyrkimättä pelottelemaan esivaltaa vallankumouksella.

Näiden lokakuulaisten äänenkannattaja „St.-Petersburger Zeitung” * kirjoitti poliittisessa viikkokatsauksessaan toukokuun 6 (19) päivänä seuraavaa:

„On koittanut toukokuu. Säästä riippumatta se ei ole pääkaupunkilaisille tavallisesti kovinkaan mieluinen, sillä se alkaa *proletaarien „juhlalla”*. Tänä vuonna, työläisten ollessa vielä Lenan mielenosoitusten aikaansaaman vaikutuksen lumoissa, oli vapunpäivä erikoisen vaarallinen. Kaikenlaisten lakkoja ja mielenosoituksia koskevien huhujen kyllästävässä pääkaupungin ilmassa haiskahti tulipaloilta. Uskollinen poliisimme oli ilmeisen levoton, se pani toimeen kotitarkastuksia, vangitsi joitakin henkilöitä ja valmisti vahvoja komennuskuntia katumielenosoitusten estämiseksi. Se, että poliisilaitos ei keksinyt mitään älykkäämpää kuin kotitarkastusten suorittamisen työväen sanomalehtien toimituksissa ja niiden sanomalehtien toimittajain korjaamisen telkien taa, se seikka puhuu siitä, ettei tunnettu kovinkaan syvällisesti niitä lankoja, joiden avulla työläisten nukkerykköjen liikehtimistä ohjattiin. Mutta nuo langat ovat olemassa. Sen puolesta puhuvat lakon kurinalaisuus ja monet muut seikat. Siksi tuo toukokuun lakko, suurin tähänastisista lakoista — lakossa oli 100, jopa 150 tuhatta suurten ja pienten verstaiden työläistä — olikin niin kauhea. Se oli vain rauhallinen paraati, mutta tuon sotajoukon rivien sulkeutuneisuus kiinnittää huomion puoleensa. Tämä on sitäkin merkittävämpää, kun käsi kädessä työläisten taannoisen kiihtymyksen kanssa oli muitakin huolestuttavia ilmiöitä. Laivastomme eri aluksilla on vangittu *matruuseja* vallankumouksellisen propagandan harjoittamisesta. Kaikista niistä tiedoista päätellen, jotka ovat päässeet pujahtamaan sanomalehtiin, meidän muutenkin vähälukuisilla sotalaivoillamme asiat eivät ole hyvin... *Rautatieläisetkin* tuovat mieleen levottomia ajatuksia. Tosin ei missään vielä ole edes yritetty järjestää lakkoa, mutta vangitsemiset — varsinkin sellaiset silmäänpistävät vangitsemiset kuin Nikolain rautatien asemapäällikön apulaisen A. A. Ushakovin vangitseminen — osoittavat, että tälläkin alalla on vissi vaara olemassa.

Kypsymättömien työläisjoukkojen vallankumoukselliset yritykset voivat luonnollisestikin vaikuttaa vain vahingollisesti Duuman vaalien lopputulokseen. Nämä yritykset ovat sitäkin järjettömpiä, kun... tsaari on nimittänyt Manuhinin ja Valtakunnanneuvosto on hyväksynyt työväenvakuutuksen”!

Näin järkeilee saksalainen lokakuulainen. Me puolestamme huomautamme, että matruuseihin nähden olemme saaneet itse paikalta tarkat tiedot, jotka todistavat „Novoje Vremjan” liioitelleen ja paisuttaneen asiaa. Ohrana „tekee työtä” ilmeisen provokatorisesti. Ennenaikaiset

* — „Pietarilainen Lehti”. Toim.

kapinayritykset olisivat äärimmäisen harkitsemattomia. Työläisetujoukon on käsitettävä, että aikanaan suoritettavan — s.o. voitokkaan — aseellisen kapinan perusehto Venäjällä on se, että demokraattinen talonpoikaisto tukee työväenluokkaa ja että armeija on aktiivisesti mukana.

Vallankumouskausiina joukkolakoilla on oma objektiivinen logiikkansa. Ne sinkoavat satoja tuhansia ja miljoonia kipi-
nöitä kaikkiin suuntiin, ja ympärillä on tulenarkaa ainesta: äärimmäinen suuttumus, ennenkuulumattoman tuskallinen nälänhätä, synkkä mielivalta, „kerjäläisen”, „musikan” ja sotamiehen häikäilemätön ja kyynillinen pilkkaaminen. Lisätäkää tähän mustasotnialaisten harjoittamat tavattoman hillittömät juutalaisvainot, joita typerän ja verenhimoisen Nikolai Romanovin hovikopla salaa tukee ja ohjaa... „Niin on ollut ja niin tulee olemaan”³⁴: nämä enteelliset sanat sanoi ministeri Makarov oman päänsä, oman luokkansa ja oman tilanherra-tsaarinsa pään menoksi!

Joukkojen vallankumouksellinen nousu asettaa jokaiselle työläisssosiaalidemokraatille, jokaiselle rehelliselle demokraatille suuret ja vastuunalaiset velvollisuudet. „Tuettava kaikinpuolisesti joukkojen alkavaa liikettä (nyt on jo sanottava: joukkojen *alkanutta vallankumouksellista* liikettä) sekä laajennettava sitä ottaen lipuksi puolueen täysin toteutettavissa olevat tunnukset” — näin VSDTP:n Yleisvenäläinen konferenssi määritteli nuo velvollisuudet. Puolueen tunnuslauseiden — demokraattinen tasavalta, 8 tunnin työpäivä, tilanherrain kaiken maan konfiskointi — on tullava *kaikkien* demokraattien tunnuslauseiksi, *kansan* vallankumouksen tunnuslauseiksi.

Joukkojen liikkeen tukemiseksi ja laajentamiseksi tarvitaan *organisaatiota ja organisaatiota*. Ilman maanalaista puoluetta tätä työtä ei voida tehdä ja on turhaa puhuakaan siitä. Joukkojen rynnistystä tuettaessa ja laajennettaessa on tarkkaavaisesti otettava huomioon vuoden 1905 kokemus ja kapinan välttämättömyyttä ja kiertämättömyyttä selitetäessä on varoitettava ja pidätettävä ryhtymästä tällaisiin *ennenaikaisiin* yrityksiin. Joukkolakkojen kasvu, toisten luokkien mukaanvetäminen taisteluun, järjestöjen tila, joukkojen mieliala — tämä osoittaa itsestään sen hetken, jolloin kaikki voimat on yhdistettävä yksissä miehin suoritettavaan, ratkaisevaan, hyökkäävään ja rajattoman roh-

keaan vallankumouksen rynnistykseen tsaarin monarkiaa vastaan.

Ilman voitokasta vallankumousta ei Venäjällä tule olemaan vapautta.

Ilman proletaarien ja talonpoikain kapinan toimeenpanemaa tsaarin monarkian kukistamista ei Venäjällä voi olla voitokasta vallankumousta.

*„Sosial-Demokrat“ № 27,
kesäkuun 17 (4) pnä 1912*

*Julkaistaan „Sosial-Demokrat“ lehden
tekstiin mukaan*
